

ที่ ปจ ๐๐๑๙/ว ๐๒๒๔

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปราจีนบุรี
ถนนสุวินทวงศ์ ปจ ๒๕๒๓๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ประชาสัมพันธ์บทความกฎหมายน่ารู้

เรียน พัฒนาการอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความกฎหมาย

จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้ดำเนินการจัดทำและเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรม และในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นความรู้ และถือเป็นข้อปฏิบัติ

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดปราจีนบุรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทความกฎหมายน่ารู้ เรื่อง “สัญญากู้ยืมเงินไม่ได้ระบุวันที่ทำสัญญาหรือวันครบกำหนดชำระ” และ การบังคับคดีโดยวิธี “ยึดทรัพย์” ตามโอกาสและช่องทางสื่อต่าง ๆ โดยสามารถดาวน์โหลดบทความ ได้ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ “สื่อเผยแพร่” รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุรพี โพธิ์ศรี)

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
พัฒนาการจังหวัดปราจีนบุรี

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน
สนง.เลขานุการ อกส.จ.ปราจีนบุรี
โทร. ๐-๓๗๒๑-๐๗๘๒

“สัญญากู้ยืมเงินไม่ได้ระบุวันที่ทำสัญญา หรือวันครบกำหนดชำระ”

การกู้ยืมเงินกันโดยส่วนใหญ่แล้วคู่สัญญาจะทำสัญญากู้ยืมเงินให้แก่กันไว้คนละฉบับ ซึ่งในสัญญากู้ยืมเงินจะมีข้อความปรากฏ วันที่ทำสัญญา ชื่อผู้กู้กับผู้ให้กู้ จำนวนเงินที่กู้ยืม กำหนดเงื่อนไขการชำระเงินคืน และลงลายมือชื่อผู้กู้และผู้ให้กู้ แต่ในบางครั้งคู่สัญญาก็อาจจะลืมลงรายละเอียดบางอย่าง เช่น วันที่ทำสัญญา หรือวันครบกำหนดชำระหนี้ ยังจะสามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้หรือไม่

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ วรรคแรก วางหลักไว้ว่า “การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใด ที่ลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องบังคับคดีหาได้ไม่” เมื่อพิจารณาแล้วไม่ได้มีการกำหนดรูปแบบของสัญญากู้ยืมเงินไว้ ดังนั้น แม้ในสัญญากู้ยืมเงินจะไม่ได้ลงรายละเอียด วันที่ทำสัญญา หรือวันครบกำหนดชำระหนี้ ก็ไม่ทำให้สัญญากู้ยืมเงินนั้นเสียไป เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๘๓/๒๕๕๑ พิพากษาว่า “ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง บังคับให้ต้องมีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ยืมจึงจะฟ้องร้องบังคับคดีกันได้ โดยไม่จำเป็นว่าหลักฐานเป็นหนังสือนั้นต้องระบุวันเดือนปีที่ทำสัญญา วันเดือนปีที่ครบกำหนดชำระ และอัตราดอกเบี้ยไว้ ในวันทำสัญญากู้เงิน ย. ผู้เขียนสัญญาได้กรอกจำนวนเงินที่กู้ตรงตามจำนวนที่โจทก์จำเลยตกลงกัน และจำเลยลงลายมือชื่อในช่องผู้กู้ โจทก์จึงนำสัญญากู้เงินมาฟ้องร้องบังคับคดีได้ ไม่มีผลทำให้หลักฐานการฟ้องร้องที่สมบูรณ์อยู่แล้วและบังคับบังคับแก่จำเลยได้นั้นเสียไป”

ดังนั้น สัญญากู้ยืมเงินที่ทำขึ้น แม้ไม่ได้ลงวันที่ทำสัญญาหรือวันครบกำหนดชำระไว้ แต่ปรากฏลายมือชื่อของผู้กู้ ก็สามารถฟ้องร้องบังคับคดีกันได้ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

นางสาวมธุรดา บุญเอก นิตติกร
เรียบเรียง
นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
ตรวจทาน

การบังคับคดีโดยวิธี

“ยึดทรัพย์”

เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เงินกู้ยืมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จนเป็นเหตุให้ต้องถูกฟ้องร้องดำเนินคดี หลังจากศาลมีคำพิพากษาแล้ว ลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอีก แน่แน่นอนว่า ต้องเข้าสู่กระบวนการบังคับคดีโดยการยึดทรัพย์และอายัดทรัพย์ แล้วการยึดทรัพย์คืออะไร สามารถยึดอะไรได้บ้าง ขึ้นตอนเป็นอย่างไรเราไปติดตามกันเลยจ้า

การยึดทรัพย์สิน คือการเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้ในความดูแลและรักษาของ เจ้าพนักงานบังคับคดี เพื่อดำเนินการตามกฎหมายให้บรรลุผลตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลและในการบังคับคดี โดยการยึดทรัพย์ของลูกหนี้ นั้น เจ้าหนี้เองต้องเป็นผู้นำยึด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๘ บัญญัติว่า “เจ้าพนักงานบังคับคดี จะยึด อายัด หรือขายเฉพาะบรรดาทรัพย์สินที่เจ้าหนี้อ้างว่าเป็นเจ้าของ การยึด ทรัพย์สิน เป็นหน้าที่ของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องสืบให้ทราบว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินอะไรบ้าง อยู่ที่ใด ผู้ใดครอบครอง ทรัพย์สินนั้น ซึ่งหากทรัพย์สินนั้นเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาย่อมนำยึดได้”

ตัวอย่างเช่น น้องนายลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิร้องขอให้บังคับคดีโดยหากเป็นหนี้เงิน เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิ นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานำออกขายทอดตลาดเพื่อเอาเงินมาชำระหนี้ได้ และการบังคับคดีนั้นต้องอยู่ในบังคับของมาตรา ๒๘๔ ด้วย ซึ่งมาตรา ๒๘๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เว้นแต่จะได้มี กฎหมายบัญญัติไว้ หรือศาลจะได้มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ห้ามไม่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมในคดีและค่าธรรมเนียม ในการบังคับคดี อนึ่ง ถ้าได้เงินมาพอจำนวนที่จะชำระหนี้แล้ว ห้ามไม่ให้เอาทรัพย์สินที่ยึดออกขายทอดตลาด หรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่น” แต่หากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถสืบค้นและหาหลักฐานความเป็นเจ้าของทรัพย์สินอื่น ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ ยกเว้นแต่ทรัพย์สินที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษานำยึด เช่น ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ที่พิพาทเพียงอย่างเดียว จนกระทั่งถึงวันที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษานำยึดทรัพย์สินดังกล่าวเป็นเวลาเกือบจะครบกำหนด ระยะเวลาสิ้นสุดแห่งการบังคับคดีแล้ว ถึงแม้ทรัพย์สินที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษานำยึดจะมีมูลค่าสูงกว่าจำนวนหนี้ ตามคำพิพากษาอยู่มาก ก็ไม่ใช่ข้อห้ามถึงขนาดที่จะทำให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่มีสิทธินำยึดเพื่อการบังคับคดี เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาย่อมใช้สิทธิที่มีอยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย ด้วยการชี้หรือแจ้งยืนยันให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ยึดทรัพย์สินดังกล่าว และเจ้าพนักงานบังคับคดีก็ต้องยึดทรัพย์สินดังกล่าวตามที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาชี้ให้ยึด (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๑๓/๒๕๕๙)

แน่นอนที่สุดเลยว่าการบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์ ย่อมสร้างความหนักใจให้กับทั้งกับลูกหนี้และเจ้าหนี้ และไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้นกับตัวเอง การสร้างวินัยให้กับตนเอง รักษาสิ่งจะมีควมรับผิดชอบคือสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่จะสามารถรักษาทรัพย์สินที่เราหามาอย่างเหนียวแน่นไว้ได้ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ